

Sygn. akt VI U 3072/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2020 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania J. D.

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 6 sierpnia 2019 r., znak: (...)

w sprawie: J. D.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania

1) oddala odwołanie;

2) wniosek ubezpieczonej J. D. z dnia 16 lipca 2019 r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury, w którym ubezpieczona powołuje się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16), przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1270).

Sygn. akt VIU 3072/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w związku ze skargą J. D. o wznowienie postępowania z dnia 17 lipca 2019 r. oraz wnioskiem o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania z 17 lipca 2019 r. na podstawie art. 59 § 1, art. 149 § 3 oraz art. 145 A § 2 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a. w związku z art. 83 B ust. 1 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odmówił przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, odmówił wznowienia postępowania. W uzasadnieniu tej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wskazał, że w dniu 21 marca 2019 r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. orzekający, że art. 25 ust. 1 B Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dziennik Ustaw z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. pozycja 39 w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczył urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej Ustawy jest niezgodne z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W dalszym fragmencie uzasadnienia tej decyzji organ rentowy wskazał w związku z powyższym, iż zgodnie z art. 145 A § 2 k.p.a. ubezpieczona mogła wnieść do organu rentowego skargę o wznowienie postępowania w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego to jest do dnia 21 kwietnia 2019 r. z tym, że dni 21 i 22 kwietnia były dniami ustawowo wolnymi od

pracy 1 i 2 dzień Świąt Wielkiej Nocy. Tym samym na podstawie art. 57 § 3 i § 4 k.p.a. termin na zgłoszenie skargi o wznowienie postępowania upływał w dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy to jest 23 kwietnia 2019 r. Organ rentowy wskazał, że skoro skarga ubezpieczonej wpłynęła do zakładu 17 lipca 2019 r. to nastąpiło to po ustawowym terminie. W piśmie z dnia 17 lipca 2019 r. ubezpieczona zwróciła się z wnioskiem o przywrócenie terminu na złożenie skargi o wznowienie postępowania. Zgodnie z art. 58 § 1 § 2 k.p.a. organ rentowy na prośbę osoby zainteresowanej przywraca termin na złożenie skargi o ile uprawdopodobni ona, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy, a wniosek o przywrócenie terminu został złożony w terminie 7 dni od ustania przyczyny uchybienia terminu. Organ rentowy dalej wskazał, że ponieważ ubezpieczona nie uprawdopodobniła, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy, gdyż we wniosku o przywrócenie terminu pisała, że 15 lipca 2019 r. dowiedziała się o możliwości przeliczenia emerytury zakład odmówił przywrócenia terminu do wniesienia skargi tym samym brak było podstaw do wznowienia postępowania. Odrębną decyzją z tej samej daty to jest z 6 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. działając na podstawie art. 149 § 3 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. k.p.a. w związku z art. 83 B ustęp 2 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odmówił wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną z 22 stycznia 2016 r. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że 22 stycznia 2016 r. wydał decyzję o przyznaniu ubezpieczonej emerytury i działając na podstawie art. 25 ust. 1 B Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę obliczenia emerytury ubezpieczonej pomniejszono o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur. Pismem z dnia 17 sierpnia dwa tysiące dziewięć..., przepraszam pismem z dnia 17 lipca 2019 r. ubezpieczona wniosła skargę o wznowienie postępowania w sprawie powyższej decyzji. Organ rentowy wskazał w dalszej w dalszym fragmencie uzasadnienia tej decyzji, że w świetle art. 145 A § 2 k.p.a. skargę o wznowienie postępowania wnosi się do zakładu w terminie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16 został ogłoszony 21 marca 2019 r. Zatem, zatem termin do wniesienia skargi upłynął 23 kwietnia 2019 r. Z powyższego wynika w ocenie organu rentowego, że skargę o wznowienie postępowania ubezpieczona złożyła po terminie. Zatem przesłanką odmowy formalnej wznowienia postępowania jest fakt, że skarga o wznowienie postępowania została złożona z uchybieniem terminu określonego w art. 145 A § 2 k.p.a. Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona domagając się ponownej analizy jej świadczenia emerytalnego. Ubezpieczona podnosiła, że od miesiąca lutego chorowała i, że może dostarczyć dokumentację lekarską. Podnosiła ona, że nic nie wiedziała o przeliczeniach, nikt jej nie poinformował. Dowiedziała się, gdy było już za późno na złożenie dokumentów. Wnosiła ona o pozytywne rozpoznanie jej spr., o pozytywne załatwienie jej odwołania. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wyjaśnił, iż ubezpieczona uzyskała prawo do emerytury od 10 czerwca 2008 r. na mocy decyzji z 16 maja 2008 r. a następnie w dniu 22 stycznia 2016 r. na jej wniosek przyznano jej emeryturę w oparciu o art. 24 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. od dnia 1 stycznia 2016 r. Podstawa obliczenia tej emerytury pomniejszona została o kwoty pobranych emerytury zgodnie z art. 25 ust. 1 B Ustawy emerytalnej. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczona J. D. urodzona (...) w dniu 17 lipca 2019 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. pismo datowane na 16 lipca 2019 r. dotyczące wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. w którym domagała się w którym oświadczyła, że na podstawie art. 145 A k.p.a. wnosi skargę o wznowienie postępowania i domaga się uchylenia decyzji o przyznaniu emerytury i jej obliczeniu z uwzględnieniem art. 25 ust. 1 B Ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a ponadto ubezpieczona wniosła także o wydanie nowej decyzji w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania tego przepisu. Pismo to wniosła wraz z prośbą o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania do..., która dotyczy wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Ubezpieczona w prośbie o przywrócenie terminu wskazała, że do 23 kwietnia 2019 r. był termin, a o możliwości przeliczenia jej emerytury dowiedziała się dopiero 15 lipca 2019 r. Wyrokiem z dnia 6 marca 2019 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt P 20/16 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1 B Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39 w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed dniem 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej Ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sentencja tego wyroku została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z 2019 r. pod poz. 539 i nastąpiło to w dniu 21 marca 2019 r. Zgodnie z art. 145 A § 1 k.p.a. można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową

międzynarodową lub ustawą na podstawie którego została wydana. Z kolei § 2 tego przepisu stanowi, że w sytuacji określonej w § 1 skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Skarga ubezpieczonej złożona w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17 lipca 2019 r. była zatem złożona po ustawowym terminie przewidzianym w art. 145 A § 2 k.p.a. dla dokonania tej czynności. Z kolei zgodnie z art. 58 § 1 k.p.a. w razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zaj..., zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Zgodnie z § 2 art. 58 prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności dla której określony był termin. Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie ubezpieczonej zauważa w pierwszej kolejności, że prośba o przywrócenie terminu nie zawierała żadnych okoliczności, które mogłyby uprawdopodobniać, że do spóźnionego wniesienia skargi doszło bez winy powódki. Natomiast w odwołaniu od zaskarżonych decyzji ubezpieczona powoływała się oprócz braku wiedzy także na swoją chorobę jednak z jej wyjaśnień na rozprawie wynikało, co przyznała ona do protokołu, że zasadniczym motywem opóźnienia się w złożeniu skargi była niewiedza o tym, że należy taką skargę złożyć. Jeśli zaś chodzi o chorobę to wyjaśniła ubezpieczona, że nie chorowała..., że choruje na kręgosłup i nie chorowała w taki sposób, aby była z powodu tego schorzenia obłożnie chora i nie wstawała z łóżka. Zaprzeczyła ona zatem sytuacji w której..., która..., okolicznością zgodnie z którymi miałyby być chora na tyle intensywnie, aby nie można było złożyć w terminie skargi o wznowienie postępowania, a co więcej wyjaśniła ubezpieczona, iż do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ma bardzo blisko i gdyby wiedziała o tym, że ma taką, takiej czynności dokonać to na pewno dokonałaby jej w terminie. W ocenie Sądu Okręgowego zatem nie było podstaw do przywrócenia ubezpieczonej terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w oparciu o artykuł 58 § 1 i 2 k.p.a., albowiem ubezpieczona nie uprawdopodobniła, że do opóźnionego złożenia skargi doszło bez jej winy. Okoliczność braku wiedzy o wydaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie może bowiem być usprawiedliwieniem dla ubezpieczonej, albowiem termin przewidziany w art. 145 A § 2 k.p.a. przewidziany jest dla wszystkich osób ubezpieczonych i jest terminem ustawowym i rozpoczyna bieg od doręczenia..., od ogłosze..., wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, co następuje z chwilą ogłoszenia jego sentencji. Dlatego na podstawie art. 477 ze znaczkami 14 § 1 k.p.c. Kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 1 wyroku o oddaleniu odwołania. Orzekając w pkt. 2 o przekazaniu wniosku ubezpieczonej o ponowne ustalenie wysokości emerytury do rozpoznania organowi rentowemu w trybie artykułu 114 Ustawy emerytalnej Sąd Okręgowy miał na względzie, iż do wzruszenia decyzji opartej na niekonstytucyjnym przepisie może dojść nie tylko w trybie złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego ale także na podstawie innych przepisów w szczególności także na podstawie art. 114 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pismo ubezpieczonej z dnia 16 lipca 2019 r. złożone w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych 17 lipca 2019 r. nie zawierało w sobie jedynie skargi o wznowienie postępowania administracyjnego ale również wnioski o wydanie nowej decyzji w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania przepisu art. 25 ust. 1 B Ustawy emerytalnej, który wspomnianym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego został uznany za niezgodny z ustawą zasadniczą w stosunku do powódki. Co do tego wniosku organ rentowy w ogóle nie zajął merytorycznego stanowiska w decyzji administracyjnej do czego..., co otwierałoby ubezpieczonej drogę postępowania sądowego. Zatem zachodziła czasowa niedopuszczalność drogi sądowej albowiem, organ rentowy w tym zakresie wniosku ubezpieczonej nie rozpoznał. Zgodnie z art. 464 odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym przypadku Sąd przekazał sprawę temu organowi. Dopiero po rozpoznaniu tego wniosku właściwą decyzją administracyjną otworzy się dla ubezpieczonej droga sądowa do ewentualnego złożenia odwołania w sprawie o ponowne ustalenie wysokości emerytury. Sąd Okręgowy jeszcze raz podkreśla, iż zakres przedmiotowy niniejszego procesu określony był treścią zaskarżonych w niniejszej sprawie decyzji, które odmawiały ubezpieczonej prawa do wzno..., przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania i odmawiały wznowienia postępowania w oparciu o przepisy k.p.a. Jak już Sąd zaznaczył innego rozstrzygnięcia w przypadku braku podstaw do przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania Sąd Okręgowy nie mógł wydać ale wniosek ubezpieczonej o ponowne ustalenie wysokości emerytury powinien zostać rozpoznany przez organ rentowy. Dlatego na podstawie art. 464 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt. 2 wyroku. Na tym wygłoszenie ustne uzasadnienia wyroku zakończono.